

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ
Topical Issues of Theoretical and Clinical Medicine

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
(м. Суми, 20-21 квітня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

ОСОБЛИВОСТІ ГЕМОДИНАМІЧНИХ ПОРУШЕНЬ У ГЕРІАТРИЧНОГО КОНТИНГЕНТУ ПАЦІЄНТІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД НАЯВНОСТІ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

Перешивайло О.І.

Науковий керівник: д.мед.н., доц. Атаман Ю.О.

Сумський державний університет, кафедра сімейної медицини

Відомо, що поєднаний перебіг артеріальної гіпертензії та цукрового діабету значно погіршує прогноз та якість життя пацієнтів, а лікування супроводжується чималими фінансовими витратами. З віком також зростає частота уражень периферичних артерій, особливо у хворих з порушеннями вуглеводного обміну. Вивчення особливостей гемодинамічних порушень у пацієнтів літнього віку дозволить відповісти на деякі проблемні питання патогенезу та діагностики порушень кровообігу.

Метою дослідження було вивчення особливостей гемодинамічних порушень у пацієнтів похилого та старечого віку з огляду на наявність у пацієнтів цукрового діабету.

Матеріали та методи. Було проаналізовано інформацію про 84 пацієнтів, що перебували на стаціонарному лікуванні, яким проводилося моніторування артеріального тиску та реовазографічне обстеження гомілок. Середній вік усіх пацієнтів склав $76,4 \pm 1,24$, у тому числі жінок – $78,7 \pm 1,21$, чоловіків – $74,9 \pm 1,91$. Серед досліджених хворими на цукровий діабет II типу виявилось 24 (28,6%) пацієнти.

Результати та їх обговорення. Вивчення особливостей підвищення системного артеріального тиску показало, що в хворих з нормальним рівнем глюкози крові частота ізольованого зростання систолічного артеріального тиску набагато переважає таку у хворих на цукровий діабет. Серед осіб, що не мали цукрового діабету цей показник склав 41,7% , в той час як в осіб з діабетом склав лише 16,7% ($P=0,029$). У діабетиків натомість переважали інші гемодинамічні варіанти артеріальної гіпертензії, визначальним елементом яких є підвищення діастолічного артеріального тиску. У таких хворих частіше відмічалася знижена еластичність магістральних артерій, що мала своїм наслідком зменшення хвилинного артеріального кровонаповнення. Так, частка осіб-діабетиків, що мали зменшене хвилинне артеріальне кровонаповнення, становила 70,8% (проти 41,7% у осіб, що не мали цукрового діабету, $P=0,016$).

Висновок. У пацієнтів похилого і старечого віку, що не хворіють на цукровий діабет, більшої поширеності набуває ізольована систолічна артеріальна гіпертензія, при цьому зниження хвилинного артеріального кровонаповнення відмічається рідше.

GLN27GLU ПОЛІМОРФІЗМ ГЕНА β_2 -АДРЕНОРЕЦЕПТОРА І РИЗИК ВИНИКНЕННЯ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ У ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ

Приступа Л.Н., Бондаркова А.М., Дудченко І.О.

Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

Артеріальна гіпертензія (АГ) та бронхіальна астма (БА) мають свої спільні генетичні чинники, зокрема – поліморфізм гена β_2 -адренорецептора (ADRB₂). Найбільш вивченою є заміна в кодуєчій частині Gln27Glu, що може призвести до аномальної регуляції активності даного рецептора.

Метою дослідження: дослідити ризик виникнення АГ у хворих на БА залежно від Gln27Glu поліморфізму гена ADRB₂ та маси тіла в українській популяції.

Матеріали та методи: Обстежених пацієнтів було поділено на 2 групи: до I групи увійшли 52 пацієнти із БА без АГ, до II групи – 143 пацієнти із БА у поєднанні із АГ. Визначення Gln27Glu (rs1042714) поліморфізму гена ADRB₂ проводили за допомогою методу полімеразної ланцюгової реакції. Статистичний аналіз проводили з використанням програми SPSS-21.

Результати дослідження: Не виявлено залежності ризику розвитку АГ ($p = 0,69$), рівнів систолічного і діастолічного АТ ($p_1 = 0,142$ та $p_2 = 0,073$) від Gln27Glu поліморфізму гена ADRB₂ у хворих на БА без урахування маси тіла. Частота Glu27Glu генотипу була вищою у групі хворих на БА із АГ та ожирінням порівняно із хворими на БА із АГ без ожиріння (44,8 % та 1,1 %), а Gln27Gln генотип траплявся частіше у хворих на БА із АГ без ожиріння порівняно із хворими на БА із АГ та ожирінням (70,5 % та 20,7 %). Ожиріння було у 81,3 % хворих на БА із АГ, які є носіями Glu27Glu генотипу за Gln27Glu поліморфізмом гена ADRB₂. Gln27Gln генотип зменшує ризик виникнення АГ (ВШ = 0,12, ДІ – 95% 0,04 – 0,30, $p < 0,001$), що може свідчити про його протективну роль у відношенні розвитку АГ у хворих на БА із ожирінням, а наявність Glu27Glu генотипу збільшує ризик виникнення АГ у 2,93 рази (ВШ = 2,93, ДІ – 95% 1,81 – 8,41, $p < 0,001$).

Висновки: Не виявлено залежності ризику розвитку АГ, рівнів систолічного і діастолічного АТ від Gln27Glu поліморфізму гена ADRB₂ у хворих на БА без урахування маси тіла. Оцінка ризику розвитку АГ у хворих на БА залежно від ІМТ показала, що носії гомозиготного за мінорним алелем Glu27Glu генотипу мали у 2,93 рази вищий ризик виникнення АГ.

РІВЕНЬ ГОМОЦИСТЕЇНЕМІЇ ЗАЛЕЖНО ВІД МАСИ ТІЛА У ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ КОРОНАРНИЙ СИНДРОМ

Приступа Л.Н., Грек А.В., Хірний Д.В.

Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

Гомоцистеїнемія (ГЕ) та надмірна вага є незалежними чинниками ризику розвитку атеросклерозу та судинних захворювань.

Мета: дослідити рівень гомоцистеїнемії залежно від маси тіла у хворих на гострий коронарний синдром (ГКС).

Матеріали і методи: У дослідження включено 92 хворих на ГКС, які проходили лікування в Комунальному закладі Сумської обласної ради «Сумський обласний кардіологічний диспансер». Діагностику та лікування ГКС проводили згідно наказів № 436 (2006р.), № 455 (2014р.) та № 164 (2016р.) МОЗ України. Хворі були поділені на групи залежно від ІМТ: I група < 25, II – 25–30 та III – > 30 кг/м². Статистичний аналіз проводили із використанням програми SPSS – 17.

Результати: Серед пацієнтів I групи хворих із безпечною ГЕ було 12,5 %, із помірною ГЕ – 87,5 %, у II групі – 23,2 % із безпечною ГЕ, 8,9 % із межевою ГЕ та 67,9 % із помірною ГЕ і у III групі – 14,3 %, 32,1 % та 53,6 % відповідно.

При аналізі розподілу рівнів ГЕ залежно від ІМТ у хворих на ГКС встановлено статистично вірогідну відмінність, визначену за χ^2 критерієм Пірсона ($P = 0,038$).

Висновки: Згідно отриманих результатів нашого спостереження встановлено, що підвищена маса тіла асоційована із помірною гіпергомоцистеїнемією плазми крові хворих на ГКС.

КЛІНІКО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ЗА НАЯВНОСТІ АНЕМІЇ

Приступа Л.Н., Ковчун А.В.

Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

Актуальність. Хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) завжди пов'язували з поліцитемією на фоні дихальної недостатності та розцінювали її як компенсаторну реакцію еритропоезу у відповідь на хронічну гіпоксію. Однак, епідеміологічні дослідження останніх років демонструють, що лише у 6-10% пацієнтів трапляється поліцитемія, в той час, як анемія – у 17-24% хворих на ХОЗЛ.